COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 25.2.2004
COM(2004) 69 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

OVER VOEDSELDOORSTRALING VOOR HET JAAR 2002

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

OVER VOEDSELDOORSTRALING VOOR HET JAAR 2002

SAMENVATTING

Overeenkomstig artikel 7, lid 3, van Richtlijn 1999/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 februari 1999 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de behandeling van voedsel en voedselingrediënten met ioniserende straling zendt elke lidstaat de Commissie jaarlijks:

– de resultaten van de controles in de doorstralingsinstallaties, met name voor wat betreft de categorieën en hoeveelheden behandelde producten en de daarbij toegepaste doses;

– de resultaten van de controles op producten in de handel en de gebruikte analysemethoden voor de detectie van doorstraalde levensmiddelen.

In 2002 waren er in zeven lidstaten erkende doorstralingsinstallaties, maar enkele lidstaten hebben niet alle vereiste informatie over de categorieën behandelde levensmiddelen, hoeveelheden of doses verstrekt.

Evenals in 2001 hebben acht lidstaten in de verslagperiode controles op in de handel gebrachte levensmiddelen uitgevoerd en hebben zeven lidstaten geen analyses verricht. In totaal zijn in 2002 ongeveer 5000 levensmiddelenmonsters gecontroleerd. Opnieuw liep het aantal geanalyseerde monsters per lidstaat sterk uiteen. Ongeveer 1,4% van de producten in de handel (afgezien van voedingssupplementen) bleken te zijn doorgestraald zonder dat dit op het etiket stond. Het betrof kruiden en specerijen of levensmiddelen die kruiden en specerijen bevatten, kikkerbilletjes, producten van waterdieren, paddestoelen, verse vruchten, thee, koffie, sauzen en soortgelijke producten. In 2002 hebben vier lidstaten (het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Duitsland en Nederland) controles op voedingssupplementen verricht, waarbij nog altijd 29,4% van de gecontroleerde producten doorstraald bleek te zijn. Omdat deze producten in de EU niet met ioniserende straling mogen worden behandeld, verwacht de Commissie dat deze producten in alle lidstaten vaker worden gecontroleerd en dat doorstraalde voedingssupplementen in de EU uit de handel worden genomen.

Op grond van de beschikbare informatie stelt de Commissie vast dat de algehele situatie niet is gewijzigd ten opzichte van 2001. Het aantal lidstaten dat controles uitvoert is evenmin toegenomen, afgezien van de controle van voedingssupplementen.

1. RECHTSGRONDSLAG EN ACHTERGROND

Overeenkomstig artikel 7, lid 3, van Richtlijn 1999/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 februari 1999 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake de behandeling van voedsel en voedselingrediënten met ioniserende straling[1] zendt elke lidstaat de Commissie jaarlijks:

de resultaten van de controles in de doorstralingsinstallaties, met name voor wat betreft de categorieën en hoeveelheden behandelde producten en de daarbij toegepaste doses,

en

de resultaten van de controles op producten in de handel en de gebruikte analysemethoden voor de detectie van doorstraalde geneesmiddelen.

De Commissie neemt de resultaten op in jaarverslagen die zij in het *Publicatieblad van de Europese* Unie bekendmaakt.

Dit verslag betreft de periode van 1 januari 2002 tot en met 31 december 2002.

Op de website van het directoraat-generaal Gezondheid en consumentenbescherming van de Europese Commissie[2] is informatie te vinden over de algemene aspecten van de doorstraling van levensmiddelen, de EU-wetgeving, nationale vergunningen, erkende doorstralingsinstallaties in de lidstaten en in derde landen, bevoegde instanties en genormaliseerde analysemethoden voor de opsporing van doorstraalde levensmiddelen.

1.1. Doorstralingsinstallaties

Volgens artikel 3, lid 2, van Richtlijn 1999/2/EG mogen levensmiddelen alleen in erkende doorstralingsinstallaties worden doorstraald. Om te worden erkend moeten de installaties voldoen aan de door de Gemengde FAO/WHO-Commissie voor de Codex Alimentarius aanbevolen internationale richtlijnen voor de praktijk voor de exploitatie van doorstralingsinstallaties in gebruik voor de behandeling van levensmiddelen. De installaties in de EU worden erkend door de bevoegde instanties van de lidstaten[2]. De lidstaten moeten de door hen erkende doorstralingsinstallaties aan de Commissie melden (artikel 7, lid 1).

De Commissie heeft de lijst van erkende installaties in de lidstaten gepubliceerd[3].

1.2. Doorstraalde levensmiddelen

De doorstraling van gedroogde aromatische kruiden, specerijen en plantaardige kruiderijen is in de EU toegestaan (Richtlijn 1999/3/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 februari 1999 inzake de vaststelling van een communautaire lijst van voedsel en voedselingrediënten die mogen worden behandeld met ioniserende straling[4]). Daarnaast hebben vijf lidstaten de nationale vergunningen voor bepaalde levensmiddelen

---

1 PB L 66 van 13.3.1999, blz. 16.
2 http://europa.eu.int/comm/food/fs/sfp/fi_index_en.html
3 PB C 187 van 7.8.2003, blz. 13.
4 PB L 66 van 13.3.1999, blz. 6.

overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Richtlijn 1999/2/EG gehandhaafd. De Commissie heeft de lijst van nationale vergunningen gepubliceerd[5].

Volgens artikel 6 van Richtlijn 1999/2/EG moet op het etiket van levensmiddelen die doorstraald zijn of doorstraalde ingrediënten bevatten een van de vermeldingen "doorstraald", "door straling behandeld" of "met ioniserende straling behandeld" worden aangebracht.

Het Europees Comité voor Normalisatie (CEN) heeft ingevolge een mandaat van de Europese Commissie een aantal analysemethoden[2] gestandaardiseerd om te kunnen nagaan of producten correct geëtiketteerd zijn en producten op te sporen die niet bestraald hadden mogen worden.

2. RESULTATEN VAN DE CONTROLES IN DE DOORSTRALINGSINSTALLATIES

De lidstaten hebben de volgende informatie verstrekt:

2.1. België

De Belgische bevoegde instantie heeft op 28 mei 2003 overeenkomstig Richtlijn 1999/2/EG de doorstralingsinstallatie IBA Mediris S.A. in Fleurus erkend. In 2002 zijn geen inspecties uitgevoerd.

De onderstaande tabel vermeldt de categorieën en hoeveelheden levensmiddelen die in 2002 bij IBA Meridis zijn doorstraald.

Over de doses is geen informatie verstrekt.

[5] PB C 56 van 11.3.2003, blz. 5.

Levensmiddelen	Hoeveelheid (t)
Specerijen, kruiderijen	570,1
Gedehydrateerde groenten	20,8
Kaas	216,2
Vis	177,6
Gebakken uien	8,5
Bevroren groenten	223,6
Bevroren schaal- en schelpdieren	768,3
Bevroren gevogelte	130,7
Bevroren vlees	303,8
Bevroren kikkerbilletjes	2873,7
Kruidenthee	62,2
Proteïnen	54,5
Gedroogde vruchten	65
Vlees	1,4
Gevogelte	0,9
Overige bevroren producten	156,2
Eieren	122,5
Zetmeel	76,8
Overige producten[6]	773,9
Papaïne	6,3
Totaal	**6613**

[6] Niet nader gespecificeerd.

2.2. Duitsland

a) Gamma Service Produktbestrahlung GmbH, Radeberg

Bij een inspectie in 2002 heeft de bevoegde instantie van de deelstaat Saksen vastgesteld dat aan de voorschriften van Richtlijn 1999/2/EG werd voldaan.

De onderstaande tabel vermeldt de categorieën en hoeveelheden levensmiddelen die door Gamma Service zijn doorstraald en de totale gemiddelde geabsorbeerde doses.

Levensmiddelen	**Hoeveel-heid (t)**	**Totale gemiddelde geabsorbeerde straling (kGy)**
Gedroogde aromatische kruiden en specerijen	334	5 - 9
Groenten en groentepoeder[7]	28	7 - 8
Kruidenthee[8]	126	6-9
Oliezaden (papaver, sesam, lijnzaad)[9]	6,4	7-8
Totaal	**494,4**	

b) Isotron Deutschland GmbH, Allershausen[10]

Op 26 november 2002 heeft de bevoegde instantie van de deelstaat Beieren een inspectie verricht.

De onderstaande tabel vermeldt de categorieën en hoeveelheden levensmiddelen die bij Isotron Deutschland GmbH zijn doorstraald.

Levensmiddelen	**Hoeveel-heid (t)**	**Totale gemiddelde geabsorbeerde straling (kGy)**
Specerijen	97,2	9,2
Kruiden	203,7	9,2
Totaal	**300,9**	

c) Beta-Gamma-Service GmbH&Co. KG, Bruchsal

In 2002 zijn in de installatie geen levensmiddelen doorstraald.

---

7 Er zijn groenten naar Polen uitgevoerd en er is groentepoeder naar Rusland uitgevoerd.
8 Er zijn producten naar Polen uitgevoerd.
9 Er zijn sesam- en papaverzaden naar Kroatië uitgevoerd en lijnzaden naar Polen.
10 Voorheen Gammamaster Deutschland GmbH geheten.

2.3. Denemarken

In 2002 heeft de Deense dienst voor veterinaire zaken en levensmiddelen overeenkomstig artikel 7, lid 2, van Richtlijn 1999/2/EG de doorstralingsinstallatie LR Plast erkend voor de doorstraling van gedroogde aromatische kruiden en specerijen.

In 2002 zijn in de installatie geen levensmiddelen doorstraald.

2.4. Spanje

Er is geen informatie verstrekt.

2.5. Frankrijk

In 2002 zijn alle erkende doorstralingsinstallaties geïnspecteerd. Zij voldeden aan Richtlijn 1999/2/EG.

De onderstaande tabel vermeldt de categorieën en hoeveelheden levensmiddelen die in 2002 in Frankrijk zijn doorstraald en de totale gemiddelde geabsorbeerde doses.

Levensmiddelen	**Hoeveel-heid (t)**	**Totale gemiddelde geabsorbeerde straling (kGy)**
Specerijen, aromatische kruiden, gedehydrateerde groenten	1265	10
Diepgevroren aromatische kruiden.	10	10
Gedroogde vruchten	14	1
Arabische gom	146	3
Separatorvlees van gevogelte, vlees en slachtafval van gevogelte	2812	5
Bevroren kikkerbilletjes	882	5
Totaal	**5129**	

2.6. Nederland

De onderstaande tabel vermeldt de categorieën en hoeveelheden levensmiddelen die in 2002 bij IBA Meridis zijn doorstraald.

Over de doses is geen informatie verstrekt.

Levensmiddelen	**Hoeveel-heid (t)**[11]
Kruiden en specerijen	1705,6
Gedehydrateerde groenten	2402,4
Gedroogde vruchten	117,6
Vlees van gevogelte (bevroren)	914,4
Garnalen (bevroren)	136,8
Kikkerbilletjes	373,6
Eiwit (gekoeld)	625,61
Levensmiddelen[12]	838,4
Totaal	**7114,4**

2.7. Verenigd Koninkrijk

De firma Isotron plc heeft een vergunning voor het doorstralen van bepaalde kruiden en specerijen. Bij een inspectie heeft de bevoegde instantie vastgesteld dat aan de vergunning en aan Richtlijn 1999/2/EG werd voldaan.

In 2002 zijn in de installatie geen levensmiddelen doorstraald.

2.8. De volgende landen hebben geen erkende doorstralingsinstallaties voor levensmiddelen: Finland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Oostenrijk, Portugal en Zweden.

2.9. Samenvatting voor de EU

De precieze hoeveelheid levensmiddelen die in de verslagperiode in de EU is doorstraald, is niet bekend omdat de rapportage niet compleet was. De totale gerapporteerde hoeveelheid bedraagt ongeveer 20 000 ton. Hiervan is een deel doorstraald voor uitvoer. In de richtlijn is niet bepaald dat moet worden aangegeven welk deel voor de interne markt bestemd was en welk deel werd uitgevoerd.

---

[11] De hoeveelheden zijn opgegeven in "laadborden" met een gemiddeld gewicht van 800 kg per bord.

[12] Producten bestemd voor uitvoer naar derde landen.

3. RESULTATEN VAN DE CONTROLES OP PRODUCTEN IN DE HANDEL EN GEBRUIKTE ANALYSEMETHODEN VOOR DE DETECTIE VAN DOORSTRAALDE LEVENSMIDDELEN

De lidstaten hebben de volgende informatie verstrekt:

3.1. Oostenrijk

Er zijn 60 levensmiddelenmonsters onderzocht. Geen van de levensmiddelen bleek te zijn doorstraald.

Geanalyseerde levensmiddelen	**Aantal geanalyseerde monsters**		**Gebruikte CEN-methode**
	Resultaat: niet doorstraald	**Resultaat: doorstraald, niet correct geëtiketteerd**	
Specerijen	15	0	EN 1788
Gevogelte (eend, fazant, gans, kip, kalkoen)	44	0	EN 1786
Paddestoelen	1	0	EN 1788
Totaal	**60**	**0**	
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**100**	**0**	

3.2. België

In 2002 zijn in België geen analyses verricht.

3.3. Duitsland

Van de circa 3350 onderzochte levensmiddelenmonsters bleken er 26 (0,8%) te zijn doorstraald zonder dat dit op het etiket stond. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met die van 2001. Een aanzienlijk deel (18%) van de voedingssupplementen bleek te zijn doorstraald, hoewel dit niet is toegestaan.

Geanalyseerde levensmiddelen	Aantal geanalyseerde monsters		Gebruikte CEN-methode
	Resultaat: niet doorstraald	Resultaat: doorstraald, niet correct geëtiketteerd (oorsprong)	
Kaas	36	0	EN1784 EN1788
Kruidenkaas[13]	88	3	EN1784 EN1787 EN1788 EN13751
Kruidenboter	3	0	EN1787 EN1788
Eieren en eiproducten	18	0	
Vlees (ook bevroren)	35	0	EN1784 EN1786 EN1787
Vleesproducten (m.u.v. Worst)	16	0	EN1787
Worsten[13]	174	6	EN1784 EN1787 EN1788
Gevogelte, wild	137	0	EN1784 EN1787
Vis, visproducten	68	0	EN1786
Schaaldieren	160	0	EN1785 EN1787 EN1788
Schaal- en schelpdieren en andere waterdieren en producten daarvan	113	5	EN1787 EN1788
Peulvruchten	166	0	EN1787 EN1788
Soepen en sauzen	3	0	EN1784

[13] De specerijen en kruiden waren doorstraald zonder dat dit op het etiket stond.

Granen en graanproducten	75	0	EN1784 EN1788 EN13751
Oliezaden	7	0	EN1787
Noten	156	0	EN1784 EN1787 EN1788
Aardappelen, delen van zetmeelrijke planten	76	0	EN1788
Verse groenten en sla	49	0	EN1784 EN1787 EN1788
Gedroogde groenten, plantaardige producten	63	0	EN1787 EN1788
Paddestoelen, vers	85	0	EN1788
Paddestoelen, gedroogd of producten daarvan	146	2	EN1787 EN1788
Verse vruchten	308	2	EN1784 EN1787 EN1788
Gedroogde vruchten of producten daarvan	236	0	EN1787 EN1788
Cacaopoeder	9	0	EN1787 EN1788
Koffie, groen	4	0	EN1787 EN1788
Thee en theeachtige producten[14]	94	2	EN1787 EN1788
Kant-en-klaarmaaltijden	13	0	EN1784 EN1787

[14] Uit de analyseresultaten blijkt dat slechts een deel van de ingrediënten van twee gember-citroentheeproducten was doorstraald (RASFF 2002/BNP). Er kon echter niet worden vastgesteld welke ingrediënten het betrof.

Specerijen, inclusief bereidingen en kruidenzout	341	1	EN1784 EN1787 EN1788 EN13751
Kruiden en specerijen	644	2	EN1787 EN1788 EN13751
Aziatische noedelsnacks, partysnacks, pizza, tv-snacks	13	0	EN1788 EN13751
Chocolade	1	0	EN1784
Voedings-supplementen[15]	14	3	EN1788
Totaal	**3351**	**26**	
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**99,2**	**0,8**	

3.4. Denemarken

De Deense dienst voor veterinaire zaken en levensmiddelen heeft in 2002 (net als in 2001) geen specifieke analyses verricht om doorstraalde levensmiddelen in de handel op te sporen. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

1. Alle Deense levensmiddelenproducenten, -importeurs en -detailhandelaren zijn verplicht eigen controles te verrichten om de autoriteiten te bewijzen dat zij zich aan de geldende wetgeving houden. Documentcontrole is een integrerend deel van de inspecties van de Deense dienst voor veterinaire zaken en levensmiddelen; alle actoren moeten zo kunnen aantonen dat zij producten met doorstraalde gedroogde aromatische kruiden of specerijen alleen gebruiken of in de handel brengen als die correct geëtiketteerd zijn.

2. In Denemarken is gekozen voor een indirecte benadering om te controleren op niet-geëtiketteerde of niet-toegelaten doorstraalde levensmiddelen: permanent wordt een ruime selectie levensmiddelen geanalyseerd op hun microbiologische kwaliteit. De resultaten hiervan worden ook gebruikt als eerste screeningsprocedure om na te gaan of gedroogde aromatische kruiden en spijzen doorstraald zijn. Als een monster significant van de achtergrond afwijkt, wordt het verder onderzocht om na te gaan of het al dan niet bestraald is. In de periode van 1 januari 2002 tot en met

[15] Een monster van "Spirulina"-pillen, een monster van "pillen met vruchten- en groentepoeder" (RASFF 2003/ABO) en een monster van "groentepoeder voor de bereiding van een drank" (RASFF 2003/ABO) waren doorstraald. Doorstraling van deze producten is in de EU niet toegestaan. Laatstgenoemde twee monsters waren via het Verenigd Koninkrijk uit de VS ingevoerd.

31 december 2002 zijn op deze wijze geen monsters gevonden die doorstraald zouden kunnen zijn.

3.5. Spanje

In 2002 zijn in Spanje geen analyses verricht.

3.6. Finland

De controles waren vooral gericht op producten van schaal- en schelpdieren, kruidentheeproducten en specerijen. Van de 122 onderzochte monsters bleken er 3 te zijn doorstraald zonder dat dit op het etiket stond. De betrokken producten zijn uit de handel genomen en er is kennisgeving gedaan via het systeem voor snelle waarschuwingen voor levensmiddelen en diervoeder. Het totaalresultaat is vergelijkbaar met dat van 2001.

Geanalyseerde levensmiddelen	**Aantal geanalyseerde monsters**		**Gebruikte CEN-methode**
	Resultaat: niet doorstraald	**Resultaat: doorstraald, niet correct geëtiketteerd**	
Schelpdieren en mosselen	27	2	EN13751 voor screening, bevestiging volgens EN1788
Kikkerbilletjes	2	1	
Kruidentheeproducten	20	0	
Specerijen	73	0	
Totaal	**122**	**3**	
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**97,6**	**2,4**	

3.7. Frankrijk

Frankrijk heeft een particulier laboratorium erkend om gerichte onderzoeken uit te voeren om vast te stellen of levensmiddelen zijn doorstraald en/of correct zijn geëtiketteerd. Er zijn vier monsters geanalyseerd volgens de methode EN 1788: uienpoeder uit India en Egypte, paddestoelen uit Oost-Europese landen en knoflookpoeder uit China. Er zijn geen doorstraalde producten opgespoord. Wel werd vastgesteld dat bepaalde bedrijven in Frankrijk hun levensmiddelen en ingrediënten ervan doorstralen zonder aan de etiketteringsvoorschriften te voldoen. Daarom hebben de Franse bevoegde instanties de bedrijven nog eens op de etiketteringsvoorschriften gewezen. Het betrof gedroogde paddestoelen (waarvan 75% niet was geëtiketteerd) en Arabische gom.

3.8. Griekenland

In 2002 zijn in Griekenland geen analyses verricht vanwege de resultaten in 2001: de 99 geanalyseerde monsters waren toen niet doorstraald. De prioriteiten voor 2002 waren daarom verlegd naar andere soorten voedselveiligheidscontroles. Voor 2003 is een steekproef op doorstraalde levensmiddelen bij de plaatsen van invoer gepland.

3.9. Italië

Er is geen informatie verstrekt.

3.10. Ierland

De controles waren vooral gericht op kruiden en specerijen en op kruidensupplementen. Van de 356 onderzochte monsters bleken er 46 (bijna 13%) te zijn doorstraald zonder dat dit op het etiket stond. 40% van de onderzochte kruidensupplementen was bestraald zonder dat dit was vermeld.

Geanalyseerde levensmiddelen	**Aantal geanalyseerde monsters**		**Gebruikte CEN-methode**
	Resultaat: niet doorstraald	**Resultaat: doorstraald, niet correct geëtiketteerd**	
Kruiden en specerijen	254	11	EN13751 EN1788
Kruidensupplementen[16]	45	30	EN13751 EN1788
Diversen (thee, koffie, sauzen enz.)[16]	11	5	EN13751 EN1788
Totaal	**310**	**46**	
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**87,1**	**12,9**	

3.11. Luxemburg

In 2002 zijn in Luxemburg geen analyses verricht.

[16] Doorstraling in de Gemeenschap niet toegestaan.

3.12. Nederland

In 2002 zijn volgens een planning 888 monsters genomen. In de tabel zijn de resultaten van de analyse van de verschillende producten en de gebruikte methoden aangegeven.

Geen van de doorstraalde monsters was correct geëtiketteerd. De producenten van kikkerbilletjes en van kruiden en specerijen hebben voor de overtredingen een proces-verbaal ontvangen. Voedingssupplementen zijn bemonsterd en onderzocht in het kader van een toezichtprocedure; daarom is daarvoor geen proces-verbaal gemaakt.

Geanalyseerde levensmiddelen	**Aantal geanalyseerde monsters**		**Gebruikte CEN-methode**
	Resultaat: niet doorstraald	**Resultaat: doorstraald, niet correct geëtiketteerd (oorsprong)**	
Nijlbaars	11	0	EN1785
Kikkerbilletjes	23	7	EN1785
Voedingssupplementen	93	31	EN13751 EN1788
Kruiden en specerijen	706	17	EN13751 EN1788
Totaal	**833**	**55**	
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**93,8**	**6,2**	

3.13. Portugal

In 2002 zijn in Portugal geen analyses verricht. De eerste analyses zijn in 2003 verricht.

3.14. Zweden

In 2002 zijn vijf monsters genomen in winkels waar vlees (vooral van gevogelte) werd verkocht, en volgens de methode EN 1784 onderzocht. Geen van de levensmiddelen bleek te zijn doorstraald.

3.15. Verenigd Koninkrijk

Naast de controles op kruiden, specerijen en plantaardige kruiderijen zijn ook controles op eetbare paddestoelen, garnalen, voedingssupplementen en aardbeien uitgevoerd. Van de 237 onderzochte monsters bleken er 7 te zijn doorstraald zonder dat dit op het etiket stond. Nog eens 21 monsters zijn gedeeltelijk getest volgens de CEN-methode EN 13751, maar dat onderzoek is ontoereikend om conclusies te trekken. De resultaten voor de voedingssupplementen zijn te vergelijken met die van 2001, toen een groot deel doorstraald bleek te zijn.

Geanalyseerde levensmiddelen	**Aantal geanalyseerde monsters**			**Gebruikte CEN-methode**
	Resultaat: niet doorstraald	**Resultaat: geen slotconclusie**	**Resultaat: door-straald, niet correct geëtiket-teerd**	
Gedroogde kruiden en specerijen en plantaardige kruiderijen	147	15	0	EN13751
Verse kruiden en specerijen	6	0	0	EN13751
Aardbeien	2	0	0	EN13751
Eetbare paddestoelen	9	1	1	EN13751
Garnalen	29	2	0	EN13751
Voedings-supplementen[16]	16	3	6	EN13751 EN1788
Totaal	**209**	**21**	**7**	
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**88,2**	**8,9**	**2,9**	

3.16. Samenvatting voor de EU

In de onderstaande tabel zijn de resultaten voor de hele EU samengevat.

Lidstaat	**Aantal geanalyseerde monsters**	
	Resultaat: niet doorstraald	**Resultaat: doorstraald, niet correct geëtiketteerd**
A	60	0
B	-	-
D	3351	26
DK	-	-
E	-	-
FIN	122	3
F	4	0
EL	-	-
I	-	-
IRL	310	46
L	-	-
NL	833	55
P	-	-
S	5	0
UK	209	7
Totaal	**4894**	**137**
Totaal in % van de geanalyseerde monsters	**97,3**	**2,7**
Totaal in % van de geanalyseerde monsters, zonder voedingssupplementen	**98,6**	**1,4**

4. CONCLUSIES

4.1. Resultaten van de controles in de doorstralingsinstallaties

Richtlijn 1999/2/EG verplicht de lidstaten om de Commissie op de hoogte te stellen van de resultaten van controles in de doorstralingsinstallaties en van de categorieën en hoeveelheden doorstraalde levensmiddelen en de gebruikte gemiddelde doses.

In 2002 waren er in zeven lidstaten erkende doorstralingsinstallaties, maar enkele lidstaten hebben niet alle vereiste informatie over de categorieën behandelde levensmiddelen, hoeveelheden of doses verstrekt.

De precieze hoeveelheid levensmiddelen die in 2002 in de EU is doorstraald, is niet bekend omdat de rapportage niet compleet was. De totale gerapporteerde hoeveelheid bedraagt ongeveer 20 000 ton. Hiervan is een deel doorstraald voor uitvoer. In de richtlijn is niet bepaald dat moet worden gerapporteerd welk deel voor de interne markt bestemd is en welk deel uit de EU wordt uitgevoerd.

4.2. Resultaten van controles op producten in de handel

Richtlijn 1999/2/EG verplicht de lidstaten informatie te verstrekken over de resultaten van de controles op producten in de handel en de analysemethoden voor de detectie van doorstraalde levensmiddelen.

Evenals in 2001 hebben acht lidstaten de gevraagde gegevens ingediend en hebben zeven lidstaten in de verslagperiode geen analyses verricht. De Commissie wenst dat alle lidstaten in de toekomst controles verrichten om te waarborgen dat de richtlijn in de hele EU wordt nageleefd. Zij zal daartoe een officieel schriftelijk verzoek tot de lidstaten richten.

De situatie van 2002 is vergelijkbaar met die van 2001. Opnieuw liep het aantal geanalyseerde monsters per lidstaat sterk uiteen. Er werden slechts weinig doorstraalde producten in de handel aangetroffen die niet geëtiketteerd waren. Het ging hier voornamelijk om voedingssupplementen, kruiden en specerijen of levensmiddelen die kruiden en specerijen bevatten. Ook zijn enkele monsters van niet-geëtiketteerde doorstraalde kikkerbilletjes, producten van waterdieren, paddestoelen, verse vruchten, thee, koffie, sauzen en soortgelijke producten opgespoord.

In het Verenigd Koninkrijk constateerden de autoriteiten in 2001 dat van bepaalde voedingssupplementen in de handel 42% doorstraald was. Omdat de meeste van deze producten in de EU niet met ioniserende straling behandeld mogen worden, is de andere lidstaten gevraagd deze sector te controleren om te waarborgen dat de richtlijn wordt nageleefd. In 2002 hebben vier lidstaten (het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Duitsland en Nederland) controles op voedingssupplementen verricht, waarbij nog altijd 29,4% van de producten doorstraald bleek te zijn. De Commissie verwacht dat de controles op deze producten in alle lidstaten worden opgevoerd en dat doorstraalde producten in de EU uit de handel worden genomen. De lidstaten worden ook opgeroepen de levensmiddelenbranche nog eens op de EU-regels voor de doorstraling van levensmiddelen te wijzen.

In totaal zijn ongeveer 5000 levensmiddelenmonsters gecontroleerd, waarvan ongeveer 2,7% (met inbegrip van de doorstraalde voedingssupplementen in het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Duitsland en Nederland) doorstraald was zonder dat dit op het etiket stond en waarvan een deel niet mag worden doorstraald. Dit percentage is bijna twee keer zo hoog als in 2001, toen het 1,4% bedroeg. Als de voedingssupplementen buiten beschouwing worden gelaten, blijkt ongeveer 1,4% van de monsters te zijn doorstraald, wat eveneens meer is dan in 2001 (0,6%). Beide stijgingen kunnen worden toegeschreven aan de doelgerichtere monsterneming.

4.3. Termijn voor de indiening van de resultaten voor het verslag van 2003

De resultaten van de in 2003 uitgevoerde controles moeten overeenkomstig artikel 7, lid 3, van Richtlijn 1999/2/EG uiterlijk op 30 april 2004 bij de Commissie worden ingediend.